گفت و گوی «سیستان و بلوچستان» با استاد اسپندار

غم در صدا و دونی استاد

گروه فرهنگ | دست هایش می لـزرد و دو نی را در دستان لرزان خود می گیرد و می نوازد. روزی دست هایش در کودکی آن را لمس می کرد و صدایی سرشار از ظرافت کودکانه، شور جوانی و شکوه میان سالی از آن خارج می شد و حالا دو نی در دستان لرزان پیرمرد آرام ندارد و گویی صدایی کهنسال که حکایت از گذشته ای پر افتخار دارد از آن شنیده می شود، او این روزها بغض آلودتر از هر زمان دیگری می نوازد، زیرا کهنسالی رمقی برایش باقی نگذاشته است تا بتواند همچون گذشته با صلابت نی ها را به ناله وادارد. «شیر محمد اسپندار» مردی که از گذشته فروتنانه هنر زیبای خویش را به نمایش می گذاشت و آوای دونلی نوازی او به گوش جهانیان رسید یکی از مطرح ترین دونلی نوازهای ایران و جهان است. در ۹۱ سالگی به سر می برد و دیگر همچون گذشته نفس طولانی برای نواختن طولانی مدت دونلی ندارد.

اجرایی بهتر از هنرمندان پاکستان

با اجـازه اسـتاد، پای دل گفته هایش می نشینم تا از خاطراتش بگوید و از روزگاری یاد کند که دونلی نوازی را آموخت، می گوید: از شش سالگی در گله داری، نی نواختن را فرا گرفتم و به آن علاقه پیدا کردم، اگر چه باهوش بودم اما به دلایلی درس را رها کردم و برای کار به پاکستان رفتم. در آن کشور برای اولین بار مردی هندی را در حال نواختن دونلی دیدم، به حرکات دستش دقت کردم و از او خواستم نی را به من بدهد تا من هم این کار را انجام دهم. وی تصریح می کند: مرد هندی اگر چه قبول نکرد اما برای خریدن دونلی همراهم به بازار آمد و بعد از آن هر روز این کار را تمرین می کردم و او که پشتکارم را می دید می گفت که روزی به واسطه این دونلی نوازی مشهور می شوی. با وجود مخالفت های زیاد در پاکستان، به من اجازه نواختن در جشن ها را دادند و هنگامی که نوازنده ها می نواختند می توانستم کار آن ها را انجام بدهم، ولی زمانی که من به اجرای آهنگ های بلوچی می نواختم آن ها نمی توانستند این کار را انجام دهند و همین منحصر به فرد بودن کارم، مرا مشهور کرد.

«شیر محمد اسپندار» ادامه می دهد: در اولین جشنی که در سنین کودکی در پاکستان شرکت کردم چشم هایم را بستم و در دلم دعا کردم که خدایا در این کشور غریب کمکم کن تا از پس این هنر بیگانه به خوبی خود پاکستانی ها بر بیایم ولی انگار فراتر از بومی های این کشور نواختم، زیرا تعجب همگان را بر انگیخت و زمزمه هایشان به گوشم می رسید که می گفتند این پسر بچه ۱۰ ساله ایرانی ماهرانه می نوازد و حتی از نوازنده های پاکستانی هم تبحر بیشتری دارد. برای اولین بار جایزه گرفتم که اولین جایزه ام یک رأس گاو میش بود و بسیار از این هدیه خوشحال شدم. پس از آن هر شب کارم نواختن دونلی بود. وی ادامه می دهد: هنوز هم جوان هایی هستند که به فکر موسیقی کهن بلوچی و فرهنگ غنی آن هستند و من از این بابت خوشحال می شوم، شاگردان زیادی داشتم، اما چون هنر سختی است آن را ادامه ندادند و نتوانستند در آن موفق شوند. پسرم هم اشتیاق به یادگیری نشان داد اما به گفته خودش چون نواختن آن نفس می خواهد از عهده آن بر نیامد و نتوانستم برای هنرم میراث داری به جا بگذارم. وی خاطرنشان می کند: نی نواختن برایم یک سرگرمی محسوب می شد نه حرفه، که بخواهم از آن درآمدی کسب کنم ولی در ایران کاری به غیر از کشاورزی نداشتم. با مشهور شدنم و دعوت به مراسم مختلف مبلغی به عنوان پاداش دریافت می کردم که ناچیز بود ولی خدا را شکر زندگی ام را می گذراند. وی اظهار می کند: در ایران برای اولین بار پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به رادیو زاهدان دعوت شدم و اجرا کردم و بعد از آن در جشن ها شرکت می کردم و پس از سال ها اجرای موفق در جشنواره ها و فستیوال های داخلی و خارجی موفق به کسب دکترای افتخاری موسیقی سنتی از فرانسه، دیپلم افتخار نوازندگی

در ایران و ده ها مدرک و لوح تقدیر شدم، همچنین تندیسی از من در موزه تهران برای آیندگان به یادگار گذاشته شد.

قدر هنر و هنرمندان را تا زنده است بدانید

اسپندار، اظهار می کند: متاسفانه مردم و مسئولان قدر هنر را آن گونه که باید نمی دانند، من هرگز انتظار کمک مالی نداشتم و حداقل انتظارم این بود مسئولانی که از مسیر بمپور رد می شوند برای عیادت به منزل من بیایند و به داشتن اسطوره های استان تا زمانی که هستند افتخار کنند. وی با حالتی که نا امیدی در آن موج می زند بیان می کند: هر بار کسی به دیدنم می آید یا خبرنگاری با من تماس می گیرد خوشحال می شوم و این که فرد حس کند در کشورش دیده می شود و مردم برایش ارزش قائل می شوند خوشحال کننده است. از هنرم سوء استفاده نکردم و چیزی در قبال آن از کسی نخواستم، اما فکر نمی کنم انتظار زیادی باشد از مسئولان بخواهم هرگاه که از بمپور می گذرند به دیدنم بیایند و نگذارند در این سن حس کنم پس از سال ها تلاش برای زنده نگه داشتن این هنر در کشور به یک باره همه چیز با بالا رفتن سنم کنار گذاشته شد و با مرگم دو نی نوازی هم به طور کامل کنار گذاشته می شود. وی می گوید: در این سن گاهی فکر می کنم آن گونه که باید نه تنها برای شخص من، بلکه برای هنرم ارج و قرب نگذاشتند، ولی در سفرهای خارجی بسیار مورد توجه واقع می شدم و حتی پیشنهادهای زیادی برای اقامت داشتم اما قبول نکردم و زندگی در بهترین شهرها را به بودن در شهر و زادگاهم ترجیح ندادم. این هنرمند پیش کسوت باره حمایت های مسئولان می گوید: منکر حمایت های مسئولان نمی شوم زیرا اگر به من مجوز نمی دادند نمی توانستم اجرا کنم و از این نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خود حامی زنده نگه داشتن هنرم بود اما نمی دانم آیا در پایتخت و دیگر استان ها هم این کم توجهی و حمایت نشدن مالی از هنرمندان وجود دارد یا فقط برای استان ما است؟ وی اظهار می کند: روی سخنم به مردم و مسئولان است که قدر هنر و هنرمند را آن گونه که ارزش دارند بدانند چون هنر تکرار نشدنی است و هر چه از عمر آن بگذرد ارزش آن بیشتر می شود. اما کسی را نمی یابید که همچون گذشتگان آن را انجام بدهد، دوست دارم بعد از من هنرم در کشورم زنده بماند و نسل به نسل بچرخد و دونلی از ایران نرود.

تسهیلات دریافتی استاد اسپندار به اندازه مفاخر بزرگ

معاون هنری و سینمایی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز می گوید: استاد شیر محمد اسپندار یکی از مفاخر بزرگ استان است که برای ما جایگاه ارزشمندی دارد و از نظر هنری هم دارای مدرک دکتری است و طرح تکریم شامل حال او می شود. ماهیانه حقوقی دریافت می کند و در مناسبت های مختلف هم هدایایی تقدیم می شود، علاوه بر این عضو موسسه هنرمندان پیش کسوت استان است که ماهانه از آن جا هم مبلغی دریافت می کند. «نصیر احمد ملازهی» می افزاید: از نظر درمانی هم استاد بیمه تکمیلی دارد و هزینه های درمان برای او رایگان است. این تسهیلات اگر چه در قبال هنر هنرمندان بسیار ناچیز است اما شیر محمد اسپندار بالاترین سطح خدمات را دریافت می کند و هم ردیف مفاخر بزرگ کشور چون عزت ا... انتظامی، جمشید مشایخی و ... تسهیلات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به او تعلق می گیرد. وی بیان می کند: برای زنده نگه داشتن یاد مفاخر و توجه بیشتر مردم و گردشگران با همکاری اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سفال های ماندگاری مقابل در خانه های مفاخر به نام آن افراد نصب می کنیم. به زودی هم به دیدار استاد می رویم و کاشی کاری این استاد برجسته را جانمایی می کنیم.

بنیان گذار گروه موسیقی مکران درگذشت

گروه فرهنگ | اسـتـاد دیـن محمد زمکزهی (زنگشاهی)، نـوازنـده و خواننده اسـتـان به دیـار حق شتافت. مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی به خبرنگار ما گفت: استاد دین محمد زنگشاهی هنرمند نوازنده سازهای قیچک و رباب و خواننده سیستان و بلوچستان پنج‌شنبه گذشته به دلیل بیماری کبدی در بیمارستان میرجاوه دار فانی را وداع گفت. «حسین مسگرانی» ادامه داد: تلاش های بسیاری از سوی این اداره و صندوق اعـتـبـاری هنر کـشـور بـرای درمـان این هنرمند انجام شد اما متاسفانه به دلیل شدت بیماری امکان اعزام و جا به جایی او وجود نداشت و درمان به نتیجه نرسید. به گفته وی، استاد زمک زهی از خوانندگان و نوازندگان چیره دست موسیقی بلوچستان بود که در بیش از ۲۰ کشور و ۱۵ دوره جشنواره بین المللی موسیقی فجر اجرای برنامه داشت. وی فرزند استاد موسی زنگشاهی است که دارای نشان درجه یک هنری بود، صدای گرم و دلنشینی داشت و سازهای قیچک و رباب را به نیکویی می نواخت. وی ادامه داد: این استاد یکی از بهترین میراث داران موسیقی بلوچستان و بنیان گذار گروه موسیقی مکران بود. بیش از صدها قطعه موسیقی بلوچی از او در آرشیو رادیو و تلویزیون استان وجود دارد، آشنایی استاد زمک زهی به دستگاه ها و گوشه های موسیقی بلوچستان و معادل ایرانی آن به انتشار کتاب موسیقی بلوچستان منجر شد و یکی از مهم‌ترین منابع برای محققان و موسیقی شناسان بود. وی شیوه قیچک نوازی را به گونه ای استادانه و دلنشین به اوج رسانده بود.

پیام تسلیت مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی

«مسگرانی» همچنین در پیامی درگذشت این هنرمند را تسلیت گفت، در این پیام آمده است: خبر در گذشت زنده یاد استاد دین محمد زنگشاهی از هنرمندان موسیقی استان، غباری از اندوه را بر دل اهالی فرهنگ و هنر استان نشاند. بی شک یاد و خاطره این هنرمند گرانقدر در حوزه موسیقی سیستان و بلوچستان همواره زنده خواهد ماند. ضمن تسلیت این ضایعه به جامعه هنری استان، از خداوند متعال برای آن هنرمند فقید علو درجات و برای خانواده و بازماندگان آن مرحوم، شکیبایی مسئلت دارم.

اعلام آمادگی برای ۳۵۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری خصوصی در چابهار

شهرکی | یک سرمایه گـذار خصوصی با آورده ۳۵۰ میلیارد تومانی برای سرمایه گذاری در چابهار اعلام آمادگی کرده است. مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به خبرنگار ما گفت: این میزان سرمایه قرار است در حوزه گردشگری و ایجاد کمپینگ هزینه شود.

سرمایه گذار در جلسه ای که به تازگی در فرمانداری چابهار با حضور فرماندار، مدیرکل سرمایه گـذاری استانداری، شهردار و اعضای شورای شهر و نماینده منطقه آزاد چابهار برگزار شد، اعلام آمادگی و میزان آورده خود را ۳۵۰ میلیارد تومان عنوان کرد. دکتر «علیرضا جلالزایی» بیان کرد: در این جلسه مقرر شد سرمایه گذار طرح کار و درخواست های خود از هر یک از نهادهای شهرداری، فرمانداری، اداره کل میراث فرهنگی، منطقه آزاد چابهار و استانداری را اعلام کند و پس از جمع بندی آن را در اختیار این اداره کل قرار دهد تا برای برنامه ریزی و قرائت این طرح اظهار نظر شود که تصمیم گیری در این باره به هفته آینده موکول شده است. وی ادامه داد: ۷۰ درصد این سرمایه گذاری آورده خارج کشور است و هنوز به طور دقیق مشخص نیست در چه زمینه هایی سرمایه گذاری می شود. اما اعلام کرده است که می خواهد همه این سرمایه را در چابهار به کار ببرد.

مرمت موزه پست زاهدان آغاز شد

اقدام های حفاظتی و مرمتی در موزه پست زاهدان با اعتباری بیش از ۶۶۰ میلیون ریال آغاز شد. معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به خبرنگار ما گفت: این اقدام ها شامل لایه برداری فضای داخلی، اجرای اندود گچ کاری مجدد، نصب حفاظ فلزی در محوطه داخلی و بندکشی و ترمیم آجر فرش می شود. «عدنان حسینی» اظهار کرد: این اقدام از مهم‌ترین برنامه های مرمتی در سال جدید است که با هدف حفظ آثار تاریخی انجام می شود.

جدول، سرگرمی، ورزش ذهن [۱۳۹۷/۵/۶]

معمای شطرنج

شنبه ها و سه شنبه ها

زمان پیشنهادی ۲۰ دقیقه — سخت

در این صفحه بازی شطرنج که نیمه کاره رها شده است، یکی از بازیکنان که اتفاقا نوبتش هم رسیده است می تواند حریفش را با دو حرکت مات کند.

شما بگویید کدام بازیکن این موقعیت را دارد و چطور می تواند حریفش را مات کند؟!

جهت حرکت مهره های سفید از پایین به بالا تعریف شده است.

معمای مجموع ارقام

شنبه ها و سه شنبه ها

«مجموع ارقام» یک سرگرمی جذاب با قوانین ساده است که فقط به «منطق» و «جمع» نیاز دارد. سابقه پیدایش آن به بیش از ۶۰ سال پیش در آمریکا برمی گردد اما از ۳۰ سال پیش مورد توجه ژاپنی ها قرار گرفت طوری که در بیش از ۱۰۰ نشریه ژاپن منتشر شد و حالا دومین سرگرمی محبوب شان (پس از سودوکو) است که در جهان هم با نام کاکرو (Kakuro) پرطرفدار است. حل کردن «مجموع ارقام» یا سرگرمی های منطقی شبیه آن، سرعت پردازش ذهن را بالا می برد. به همین دلیل محققان از این قبیل سرگرمی ها با عنوان «ورزش ذهن» و «داروی آلزایمر» یاد می کنند.

زمان پیشنهادی ۲۰ دقیقه — ساده

قانون

خانه های خالی را با ارقام ۱ تا ۹ طوری پر کنید که:
۱) مجموع ارقام هر تکه از سطرها با عدد سمت چپ برابر شود.
۲) مجموع ارقام هر تکه از ستون ها با عدد سمت بالایش برابر شود.
۳) ارقامی که در هر تکه می نویسید تکراری نباشد.

		11	4		7	27	
	6 / 8			10			11
6				6 / 7			
4			22 / 6				
12					8 / 11		
		6 / 3	6 / 4			15	7
6				23			
3				9			

برای حل کافی است:

*از رقم صفر استفاده نکنیم.
*جمع ارقام هر تکه افقی، برابر با عدد سمت چپ و جمع ارقام هر تکه عمودی، برابر با عدد سمت بالایی باشد.

*رقم تکراری در تکه ای نباشد.
*هرگز حدس نزنیم! بلکه قبل از نوشتن هر رقم، دلیل منطقی مان را برای نوشتن آن، با خودمان مرور کنیم.
*ابتدا سراغ سطر و ستونی برویم که عددش در «جدول ویژه» آمده باشد.
*از حل تکه هایی که فقط ۲ یا ۳ خانه دارند، آغاز کنیم.
*ارقام «محتمل» را برای هر خانه شناسایی و کم‌رنگ در آن یادداشت کنیم تا به مرور بعضی از گزینه ها خط بخورند و رقم «قطعی» را کشف کنیم.

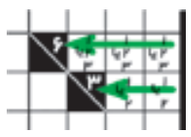

*بدانیم هر معما فقط و فقط یک پاسخ صحیح دارد.

مجموع	تعداد خانه	تنها گزینه موجود
۳	۲	۱و۲
۴	۲	۱و۳
۱۶	۲	۷و۹
۱۷	۲	۸و۹
۶	۳	۱و۲و۳
۷	۳	۱و۲و۴
۲۳	۳	۶و۸و۹
۲۴	۳	۷و۸و۹
۳	۴	۱و۲و۳و۵
۱۱	۴	۱و۲و۳و۵
۲۹	۴	۵و۷و۸و۹
۳۰	۴	۶و۷و۸و۹

▲ «جدول ویژه» که تنها گزینه موجود را برای بعضی اعداد سفید نشان می دهد

برای راهنمایی، «معمای مجموع ارقام» را در اینترنت و شبکه های اجتماعی جست‌وجو کنید.

جدول ویژه

شنبه تا چهارشنبه

زمان پیشنهادی ۱۵ دقیقه — ساده

قانون: پاسخ ها را حرف به حرف در جهت فلش بنویسید (نوشتن را از خود خانه فلش دار آغاز کنید). در آغاز هر سوال گفته شده که پاسخش چند حرف دارد.

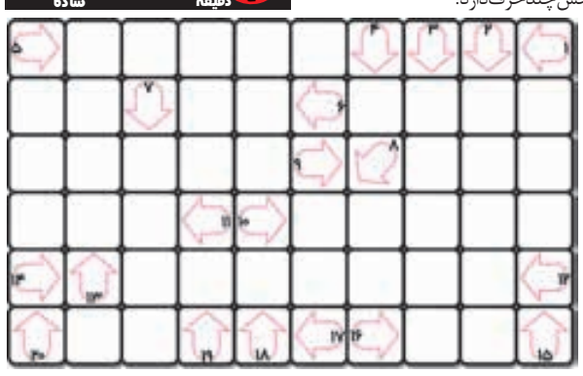

واژگان کمتر اما پرهیز از پرسش هرز (ناخواسته) در این جدول، مایه افزایش بار آموزشی آن شده است. برخی سوال ها، از مطالب روزنامه خراسان روزهای قبل طراحی شده است.

۱-(۷حرفی) سازمان بهداشت جهانی سیگار کشیدن، رژیم ناسالم، ..... و نوشیدن مشروبات الکلی را به عنوان اصلی ترین عواملی که بر سلامت تأثیر می گذارد، در نظر می گیرد.
۲-(۶حرفی) پی در پی
۳-(۴حرفی) به مواد کباب کوبیده جوش شیرین نزنید چون باعث ..... کباب می شود.
۴-(۶حرفی) قرمزی چشم اغلب بر اثر ..... یا کم خوابی شبانه ایجاد می شود و بی خطر است.
۵-(۴حرفی) بدخلقی و ترشرویی
۶-(۵حرفی) سالخوردگی، کاهش ..... را به دنبال دارد که به کاهش وزن و ضعف منجر می شود.
۷-(۵حرفی) امید به زندگی در کشورهای توسعه یافته بالاتر است و افراد بعضا تا ..... سالگی به مراقبت های پزشکی کمتری نیاز دارند.
۸-(۲حرفی) با مصرف فراوان .....، همچنین با کمک ورزش و عرق کردن و خوردن آنتی اکسیدان روند خروج نیکوتین از بدن تسریع می شود.
۹-(۴حرفی) ماده نیکوتین بعد از کشیدن سیگار در بدن می ماند. با انجام آزمایش های پزشکی امکان تشخیص نیکوتین در ادرار، خون، بزاق، مو و ..... وجود دارد.
۱۰-(۶حرفی) درد ناگهانی و غیر قابل توضیح چشم همیشه نگران کننده است و از علایم گلوکوما یا ..... یا التهاب چشم است.
۱۱-(۴حرفی) رود ایرانی در شرق دریای خزر
۱۲-(۴حرفی) از چهار ضلعی های معروف
۱۳-(۵حرفی) شیوع انواع این بیماری در جامعه مشهود است که پیامد یک رفتار غلط است. مصرف سیگار در بروز بیش از ۵۰ نوع از این بیماری تاثیر گذار است.
۱۴-(۶حرفی) صلح طلبی و خوش رفتاری
۱۵-(۶حرفی) تهی مغز
۱۶-(۴حرفی) از سازهای ضربی
۱۷-(۶حرفی) بندآمدن
۱۸-(۵حرفی) نشان دادن
۱۹-(۶حرفی) شواهد زیادی وجود دارد که نشان می دهد رژیم غذایی یکی از مهم‌ترین عوامل ..... بدن است.
۲۰-(۶حرفی) شخص با اعتبار و ثروتمند به زبان عامیانه

سودوکو

هر روز

زمان پیشنهادی ۵۰ دقیقه — بسیار سخت

	۶		۲				۸
				۸		۴	
			۶			۷	۲
۱	۴				۳		۹	۶
		۶		۱		۸		
۷	۹		۶				۴	۱
۴		۱		۷				
		۳	۴					
۶					۲		۵	

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — متوسط

				۶		۹		
۷		۸	۵	۲				
۶				۳		۴		
۸					۲	۱		
		۶	۲		۴			
	۱	۷					۶	
	۷			۱			۵	
				۶	۷	۹		۳
	۶		۳					

زمان پیشنهادی ۱۰ دقیقه — بسیار ساده

۴				۳	۹		۶	۲
۵	۶	۲	۷				۳	
۹					۵		۴	
			۳	۹	۷	۴		
۷								۳
		۹	۸	۲	۴			
	۷		۵					۹
	۹				۶	۳	۱	۷
۶	۳		۹	۷				۴

پاسخ ها

اگر این خطوط کمکی را در شکل رسم کنیم متوجه می شویم که شش ضلعی بزرگ از ۲۴ عدد مثلث متساوی الاضلاع تشکیل شده که از هر چهار مثلث آن، سه مثلثش متعلق به شش ضلعی کوچک است. پس مساحت شش ضلعی بزرگ چهار سوم مساحت شش ضلعی کوچک است. بنابراین مساحت شش ضلعی بزرگ ۴ واحد است.

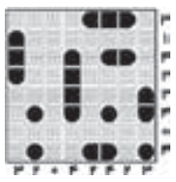

رمزواژه یابی: ورود افراد متفرقه آزاد است!